

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Ружа Панчева-Димитрова, д.м.

Катедра „Хигиена и епидемиология“, Факултет „Обществено здравеопазване“,
Медицински университет “Проф. д-р Параскев Стоянов”-Варна

за дисертационния труд на д-р **Виолета Димитрова Снегарова**
на тема **„Ефективност на ниско хистаминова диета при пациенти със синдром на
раздразненото черво“**

за присъждане на образователната и научната степен **„доктор“**

в област на висшето образование **7. Здравеопазване и спорт,**

професионално направление **7.1.Медицина**, научна специалност **Хигиена**

Съгласно Заповед № Р-109-170/28.03.2025 г. на Ректора на Медицински университет – Варна, проф. д-р Димитър Райков, д.м.н. съм определена за член на Научно жури, а на основание на протокол №1 от заседание на НЖ - да изготвя рецензия в процедурата за защита на дисертационния труд на д-р **Виолета Димитрова Снегарова** за присъждане на ОНС „доктор“.

Документите в процедурата са представени според изискванията на МУ-Варна. Не са установени процедурни нарушения.

1.Кратки сведения за професионалното развитие на д-р Снегарова

Д-р Виолета Снегарова завършва средното си образование през 2012 г. в Гимназия с преподаване на чужди езици „Йоан Екзарх“ – Варна с профил френски език. През 2018 г. придобива магистърска степен по медицина в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, като още по време на следването си проявява изявен интерес към въпросите на гастроентерологията и диететиката, както и участва в преподавателската дейност като демонстратор по фармакология в Медицински университет – Варна.

След дипломирането си започва работа като лекар към МЦ „Санадор М“, а по-късно и в амбулатория „Медикус“, където практикува активно като диетолог. През 2020 г. е зачислена като редовен докторант в научна специалност „Хигиена“ към Катедра „Хигиена и епидемиология“ на МУ – Варна, с научно ръководство от проф. д-р Дарина Найденова.

Успоредно с докторантурата, д-р Снегарова специализира „Гастроентерология“ в база на ВМА – Варна, с водещо практическо обучение в клиничната дейност. Придобива допълнителна квалификация чрез завършване на редица сертифицирани курсове, сред

които: „Прецизна и персонализирана медицина в гастроентерологията“, „Съвременна терапия на хроничния запек“, „Хранене при диабет тип 2“, „Психосоматична медицина“, „Хранене при пациенти с депресия и тревожност“, както и обучение по когнитивно-поведенческа терапия. Посещавала е продължаващо електронно обучение към United European Gastroenterology : “Neuroendocrine tumors NET”

Професионалната ѝ дейност включва и активна работа като ординатор в СМДЛ „Лаборесперс 2000“.

Научните ѝ интереси са в областта на функционалните стомашно-чревни заболявания, нутригеномиката, неврогастроентерологията и психонутрицията. Има публикувани 15 научни публикации, от които 3 в списания с импакт фактор и 5 в международни рецензирани издания. Участвала е с доклади и постери на национални и международни научни форуми, включително UEG Week, ESGE Days и Балканския конгрес по гастроентерология.

Д-р Снегарова е активен член на Българския лекарски съюз (БЛС), Българското дружество по хранене и диететика (БДХД), Българското дружество по неврогастроентерология и мотилитет (БДНМ), Асоциацията на младите хепатогastroентеролози в България (АМХБ), Българската асоциация за изследване на затлъстяването и съпътстващите го заболявания (BASORD), както и на Българското дружество по колопроктология.

От 2022 г. е избрана за член на Управителния съвет на АМХБ за Североизточна България и за вицепредседател по връзки с обществеността на БДНМ. Отличена е като финалист в конкурса „Young and Energetic Scientist“ (YES) за 2023 г., както и в конкурса за докторантска стипендия на Фондация „Карол Знание“.

Професионалното развитие на д-р Снегарова се характеризира с последователност, ангажираност с научни изследвания и стремеж към иновативни подходи в клиничната и превантивна гастроентерология и диететика.

2.Актуалност на дисертацията.

Темата за прилагането на нискохистаминова диета при пациенти със синдром на раздразненото черво е изключително навременна и отговаря на съвременните предизвикателства пред гастроентерологията и нутрициологията. Синдромът на раздразненото черво (СРЧ) е заболяване с голямо социално-икономическо значение – засяга между 10% и 20% от населението в световен мащаб и води до значително влошаване на качеството на живот на пациентите, редуцирана работоспособност и повишено потребление на здравни ресурси.

До този момент терапевтичният подход при СРЧ е затруднен от факта, че заболяването няма ясна органична причина, а лечението често е симптоматично и непостоянно ефективно. Затова интересът към ролята на хранителните фактори в патогенезата и поддържането на симптомите на СРЧ нараства през последното десетилетие.

В този контекст, хистаминът като медиатор на възпалението, имунния отговор и чревната моторика привлича внимание като възможен патофизиологичен фактор в развитието на симптомите на СРЧ. Храните с високо съдържание на хистамин, както и тези, стимулиращи неговото освобождаване, могат да предизвикат или влошат гастроинтестиналните симптоми при чувствителни индивиди.

Досега в научната литература има ограничен брой клинични проучвания, които систематично да изследват ефекта на нискохистаминова диета при пациенти със СРЧ. Повечето данни са фрагментарни или базирани на наблюдения и казуистики. Това подчертава липсата на достатъчно силни научни доказателства за препоръчването на този хранителен режим като стандартна терапия, което прави избраната от д-р Снегарова тема особено значима.

Допълнително, изследването на ефекта на нискохистаминовата диета върху обективни маркери – като промени в симптомите, качеството на живот и евентуално серумни нива на хистамин или медиатори на възпалението – е в синхрон с нуждата от персонализиран, доказателствено базиран подход в лечението на пациенти със СРЧ.

Дисертационният труд на д-р Снегарова не само отговаря на съществуваща празнина в научните данни, но и предлага нови възможности за разработване на индивидуализирани хранителни стратегии, които са по-добре поносими, по-лесни за изпълнение и с потенциално по-висока ефективност в сравнение с по-ограничаващи диети като диетата с ниско съдържание на FODMAP.

3.Обща характеристика на труда. Дисертационният труд се състои от 166 стандартни страници, включени са 28 фигури и 5 приложения. Библиографският списък обхваща 135 заглавия. Повече от 70% от източниците са от последните 5 години. Дисертационният труд отговаря на изискванията за структура: Въведение – 2 стр.; Литературен обзор- 29 стр.; Методология - 10 стр.; Резултати и анализи – 28 стр.; Дискусия - 6 стр. Изводи – 2 стр., Заключение – 2 стр., Приноси - 1 стр.; Приложения – 18 стр, Библиография – 11 стр.

4.Оценка на съдържанието на отделните структурни части на труда.

Оценка на Литературния обзор.

Литературният обзор, изготвен от д-р Виолета Снегарова, е впечатляващо задълбочен и структуриран по начин, който систематично въвежда читателя в основните аспекти на синдрома на раздразненото черво (СРЧ) и актуалните концепции в областта.

На първо място, прави впечатление отличният подбор на тематични акценти: дисертантката започва с представяне на еволюцията на диагностичните критерии, проследявайки развитието от историческите описания на Ослър през критериите на Манинг до съвременния консенсус Рим IV. Подробното разглеждане на подтиповете на СРЧ и ролята на скалата на Бристол демонстрира не само ерудиция, но и критично отношение към диагностичните предизвикателства в клиничната практика.

Особено силно е представен патофизиологичният раздел на обзора, в който авторката разглежда мултифакторната етиология на заболяването. Систематизирани са основните хипотези, свързани с висцералната свръхчувствителност, нарушенията в оста черва–мозък, ролята на стреса и психоемоционалните фактори, както и значението на чревната микробиота. Впечатляваща е интеграцията на данни от съвременни метаанализи и големи мултицентрови проучвания, което създава усещане за задълбочено и критично познаване на материята.

Епидемиологичните данни са обстойно представени, като са включени както глобални, така и специфични за България проучвания, което прави анализа особено ценен в контекста на националната практика. Дисертантката правилно отбелязва недостатъчността на национални данни, което подчертава необходимостта от локални изследвания в областта.

В разделите, посветени на връзката между хранителните фактори и СРЧ, д-р Снегарова демонстрира отличен усет към съвременните тенденции. Литературният обзор не само описва ролята на диетите с ниско съдържание на ФОДМАП и безглутеновата диета, но и поставя акцент върху сравнително новата концепция за хистаминовата нетолерантност. Именно тук проличава иновативният подход на авторката, тъй като тя изтъква дефицита на научни данни относно ефективността на нискохистаминовата диета при пациенти със СРЧ и формулира тази липса като обективен научен проблем, който оправдава собственото изследване.

Разгледани са и съвременните разбирания за невроимунните взаимодействия, както и взаимовръзките между стрес, тревожност, депресия и гастроинтестинални симптоми. Прегледът на литературата по този въпрос е задълбочен и включва както класически, така и най-нови източници, което е свидетелство за умението на

дисертантката да съчетава традиционното знание с най-новите открития в областта.

Силен акцент е поставен върху описанието на бариерната функция на червата, ролята на мастоцитите, висцералната свръхчувствителност и интраепителалните механизми, което демонстрира солидни познания по молекулярна гастроентерология и физиология. Представени са модерни концепции за връзката между серотонина, чревната моторика и симптоматиката при СРЧ, като е направен опит за критична интерпретация на разнородните данни от литературата.

Отлично впечатление прави и критичният поглед върху наличните терапевтични подходи — диетични, фармакологични и психотерапевтични — като са отчетени не само техните предимства, но и ограниченията им. Авторката аргументирано посочва необходимостта от персонализиран подход и изследване на нови стратегии за управление на СРЧ. Това е особено важно предвид динамичното развитие на гастроентерологията и бързо обновяващите се знания в областта на микробиома и хранителните терапии.

Литературният обзор се отличава не само със своето съдържание, но и с ясен, последователен и логичен стил на изложение. Авторката успява да обедини разнообразни научни данни в единна, стройна концепция, която естествено води до формулиране на изследователския проблем и целите на дисертационния труд.

Литературният обзор в дисертацията на д-р Виолета Снегарова е задълбочен, научно обоснован и критичен. Той създава солидна основа за разработването на изследователската част на труда. Обзорът не само отразява отлични теоретични познания на авторката, но и демонстрира нейната способност за аналитично мислене и научно аргументиране на проблема.

Оценка на методологията.

1. Формулиране на цел и задачи

Целта на дисертационния труд е ясно дефинирана и научно обоснована: оценка на ефективността на нискохистаминовата диета в контекста на синдром на раздразненото черво (СРЧ), сравнена с два вече установени хранителни режима (FODMAP и средиземноморска диета). Формулираните осем задачи са изчерпателни и отразяват както основната хипотеза на изследването, така и желанието за изследване на взаимовръзките между симптоматика, психоемоционални фактори и социално-демографски характеристики.

Впечатление прави, че задачите са не само описателни, но и аналитични по своя характер — те търсят взаимодействия между променливи, което повишава научната

стойност на изследването.

2. Характеристика на материала (изследвана популация)

Изборът на популацията (амбулаторни пациенти със СРЧ от Варна, възраст 18–50 г.) е логичен и съответства на целите на дисертацията.

Важно предимство е, че уязвими групи не са включени, като така е избегнат етичен риск.

Спазени са стриктно международните диагностични критерии (ROME IV), което повишава външната валидност на резултатите и осигурява сравнимост с други световни изследвания.

Строгите критерии за включване и изключване минимизират риска от объркващи фактори, като така се осигурява вътрешната валидност на проучването.

Съотношението мъже:жени (3:1) отразява реалното разпределение на СРЧ в популацията, където жените са засегнати по-често, което е допълнителен плюс в дизайна.

3. Дизайн на проучването

Проучването е проспективно, контролирано, с наблюдение на три времеви точки (начало, след диета, месец след диета) – което осигурява възможност за проследяване на динамиката на ефектите, а не само на моментни състояния.

Разпределението в три различни групи (low-FODMAP, low-histamine, Mediterranean diet) позволява директно сравнение между интервенции, което е силна страна на дизайна.

Използването на активни сравнения вместо пасивен контрол (напр. стандартна диета) е научно по-обосновано при оценка на ефективността на нова диета.

Провеждането на проучването с одобрение от Комисия по етика и индивидуалното инструктиране на пациентите демонстрира спазване на етичните стандарти.

4. Използвани методи

- Документален метод: Извършен е обстоен литературен обзор за избор на диетите и валидиране на методите за измерване. Това показва висока научна подготовка при изготвянето на протокола.

- Анкетен метод: Използването на валидирани инструменти (PSS-4, GAD-7, СРЧ-SSS) е основно предимство – гарантира се надеждност и съпоставимост на данните.

Фактът, че анкетите са приложени трикратно позволява оценка на динамиката на

симптомите и психологическите фактори във времето.

- Клиничен метод: Подробно събиране на анамнеза, социално-демографски данни и подробни медицински характеристики е правилно проведено. Предоставянето на писмена информация за диетите и инструктаж от главния изследовател ограничава възможността за грешки при самостоятелното спазване на диетите.
- Статистически методи: Използван е комплекс от методи – параметрични (t-test, ANOVA), непараметрични (Крускал–Уолис, Wilcoxon) и регресионен анализ. Правилно е отчетено предположението за нормално разпределение, което показва задълбочено разбиране на статистическите принципи. Използването на повторни измервания е силна страна на анализа. Включването на устойчиви оценки за хетероскедастичност (HC3) показва висока методологична грамотност. Използването на Python и съвременни библиотеки като Pandas, Scipy, Seaborn и Statsmodels свидетелства за прилагане на модерни инструменти в анализа и осигурява надеждност и гъвкавост на обработката на данните.

Оценка на резултатите.

1. Характеристика на участниците

Пол, възраст, етническа принадлежност, образование и професионална заетост са представени подробно и систематично. Описани са всички основни демографски характеристики на популацията. Разпределението по пол и възраст е съобразено с епидемиологичните данни за синдрома на раздразненото черво, което повишава валидността на резултатите. Наблюдава се доминиране на участници с висше образование, което трябва да бъде отчетено като възможно ограничение при обобщаване на резултатите за общата популация.

Графичното представяне чрез фигури е подходящо и улеснява възприемането на характеристиките.

2. Анализ на връзката между възраст и тежест на симптомите

Използван е правилен метод – линейна регресия. Резултатите показват статистически значима, но слаба връзка между възрастта и тежестта на симптомите на подуване и болка. Ясно е подчертана разликата в ефекта – подуването е по-силно свързано с възрастта в сравнение с болката.

Използваните графики допълват и онагледяват тенденцията.

Оценка: Коректна методология и интерпретация, адекватно обяснение на слабото влияние на възрастта.

3. Анализ на връзката между професия и симптоматика

Използван е подходящ статистически тест (ANOVA) за сравнение между групи. Резултатите показват липса на статистически значима разлика между групите по тежест на симптомите, което е правилно интерпретирано.

4. Влияние на стреса и тревожността върху ефекта от диетотерапията

Анализиран са нивата на стрес (PSS4) и тревожност (GAD7) чрез линейна регресия с корекция за хетероскедастичност (HC3), което е висок стандарт при обработка на медицински данни. При нискохистаминова и ФОДМАП диета стресът няма значим ефект. При средиземноморската диета стресът е значим негативен фактор за подобрението. Нивата на тревожност имат слабо, но статистически гранично влияние само при нискохистаминова диета.

5. Ефективност на диетите върху симптомите на СРЧ

И трите диети водят до значимо подобрение на симптомите, като нискохистаминовата диета показва най-силно въздействие. Използвани са подходящи тестове в зависимост от разпределението на данните (Paired t-test или Wilcoxon). Резултатите са ясно визуализирани чрез графики.

6. Проследяване на симптомите месец след края на диетотерапията

Показано е, че симптомите на подуване и болка продължават да намаляват четири седмици след края на диетотерапията. При нивата на стрес се установява статистически значим спад при дългосрочното проследяване. Това е важен елемент, потвърждаващ устойчивостта на ефекта.

Тълкувания на резултатите:

1. Характеристика на участниците: Разпределението по пол, възраст и етнос е в съответствие с известните епидемиологични данни за СРЧ. Популацията е подходящо подбрана и е репрезентативна за градска амбулаторна практика в България.
2. Възраст и симптоматика: С напредване на възрастта се наблюдава леко увеличаване на тежестта на подуването и болката при СРЧ. Връзката е статистически значима, но слаба и вероятно няма голямо клинично значение при тази възрастова група.
3. Професия и симптоматика: Няма статистически значима връзка между характера на труда и началната тежест на симптомите. Трудовата заетост сама по себе си не влияе върху базовата клинична картина на СРЧ.
4. Стрес и ефект на диетотерапията: По-високите нива на стрес ограничават подобрението в симптомите само при приложението на средиземноморската

диета. При нискохистаминова и ФОДМАП диета нивата на стрес не оказват съществено влияние върху ефекта от терапията.

5. Тревожност и ефект на диетотерапията: Тревожността (GAD7) е свързана със слабо, но статистически значимо по-слабо подобрение на симптомите след диетотерапията, но този ефект е по-слабо изразен в сравнение със стреса.
6. Ефективност на диетите: Нискохистаминовата диета води до най-голямо подобрение в симптомите на подуване и коремна болка при пациенти със СРЧ, превъзхождайки както ФОДМАП диетата, така и средиземноморската диета.
7. Устойчивост на ефекта: Намалението на симптомите на подуване и на нивата на стрес се запазва и четири седмици след приключване на диетотерапията, което говори за потенциален дългосрочен ефект от нискохистаминовата диета.
8. Професионална заетост и ефект на терапията: При нискохистаминова диета професията няма влияние върху ефективността. При ФОДМАП и особено при средиземноморската диета работещите с умствен труд показват по-голямо подобрение в симптомите в сравнение с безработните и студентите.
9. Общо влияние на професията: Като цяло, професията не оказва съществено влияние върху тежестта на симптомите на болка и подуване, но може да модифицира отговора към определени видове диетотерапия при СРЧ.

Оценка на обсъждането

1. Логика и свързаност: Обсъждането е добре структурирано, логично свързва резултатите от проучването с наличните литературни данни. Авторът демонстрира разбиране за сложността на СРЧ като функционално разстройство и умело интерпретира резултатите в този контекст. Използвани са правилно сравнения между собствените данни и световната литература.

2. Адекватност на сравнението с литературата: Систематично са приведени съвременни литературни източници, които подкрепят направените заключения. Посочено е, че най-много доказателства има за ФОДМАП диетата, а резултатите за нискохистаминовата диета са все още ограничени. Това показва критичен подход и осъзнаване на границите на знанието.

3. Критичен анализ на получените резултати: Авторът обективно разглежда потенциални обяснения за различията между получените резултати и литературните данни – напр. възрастовата тенденция за подуване и болка, която се оказва различна от някои предходни проучвания. Тази самокритичност придава достоверност на анализа.

4. Анализ на ограниченията: Изрично е отбелязано, че използваната методика

(анкети, самооценка) не изключва плацебо ефект и че липсата на рандомизация и контролна група ограничава силата на заключенията. Авторът признава липсата на психиатрична оценка (напр. депресия) като допълнителен ограничителен фактор.

5. Адекватност на обобщенията: Обобщенията са премерени – подчертава се положителният ефект на нискохистаминовата диета, но се изтъква нуждата от допълнителни мащабни, добре контролирани проучвания. Избягват се категорични твърдения, което е правилно за научен труд на тази етап.

6. Перспектива за бъдещи изследвания: Много добре са посочени направления за бъдещи проучвания – включително нуждата от разработване на гайдлайни за нискохистаминова диета, проучвания на дългосрочните ефекти, оценка на психоемоционалното състояние с по-пълни инструменти и др.

7. Стил и яснота: Езикът на обсъждането е научен, последователен и сравнително ясен. Въпреки малко по-дългите параграфи, логическата последователност е запазена. Местата с изобилие от литературни препратки добре подкрепят тезите.

Обсъждане на изводи, препоръки, приноси. Изводите от дисертационния труд са логично развити и последователни спрямо резултатите от проведеното изследване. Авторът успешно демонстрира, че СРЧ е състояние с доминираща честота сред жените и че пациентите с това заболяване често съобщават за високи нива на стрес и тревожност. Проучването ясно установява, че нискохистаминовата диета има най-изразен положителен ефект върху клиничната симптоматика на СРЧ, надминавайки ефективността на ниско-ФОДМАП диетата и средиземноморската диета. Важно наблюдение е, че макар професионалната заетост да не оказва съществено влияние върху тежестта на симптомите като болка и подуване, възрастта на пациентите показва слаба, но статистически значима връзка с изразеността на симптомите, като подуването е по-силно засегнато с напредване на възрастта. Освен това, в контекста на психоемоционалното състояние, се установява, че високите нива на тревожност, но не и стрес, влияят върху подобрението на симптомите, като този ефект е значим единствено при нискохистаминовата диета. Въз основа на резултатите се потвърждава, че нискохистаминовата диета води до трайно намаляване на основните оплаквания от страна на гастроинтестиналния тракт, като благоприятният ефект се запазва и в проследявания период след приключване на терапията.

Заключението на дисертацията е аргументирано и добре съгласувано с изведените резултати. Авторът подчертава, че лечението на СРЧ изисква комплексен и холистичен подход, който съчетава диетотерапия, повлияване на психоемоционалното

състояние и, при необходимост, фармакологични средства. Резултатите от проведеното проучване са позиционирани в контекста на съществуващата научна литература, като е отчетено, че нискохистаминовата диета може да бъде перспективна алтернатива за терапия на СРЧ, но са необходими по-големи и добре контролирани проучвания за потвърждаване на нейната ефикасност и дългосрочен ефект. Авторът правилно посочва, че ефективността на диетотерапията при СРЧ е индивидуално вариабилна, което изисква персонализирани терапевтични стратегии.

По отношение на приносите, дисертационният труд има както оригинални, така и потвърдителни аспекти. За първи път в България е проведено проучване за ефективността на нискохистаминовата диета при пациенти със СРЧ, сравнено паралелно с ниско-ФОДМАП и средиземноморска диета. За първи път е изследвана динамиката на стреса и тревожността при тази пациентска популация в контекста на хранителни интервенции. Освен това, трудът потвърждава съществуващите данни за превеса на жените сред засегнатите пациенти и за високите нива на психоемоционални нарушения при тях. Практическата стойност на труда е значима, като въз основа на резултатите се препоръчва прилагането на нискохистаминова диета като потенциално ефективен метод за повлияване на симптоматиката при СРЧ поне за начален период от един месец.

В обобщение, изводите, заключението и приносите на дисертационния труд са последователно изложени, добре аргументирани и допринасят за развитието на знанията в областта на диетотерапията при функционалните гастроинтестинални разстройства.

Авторефератът се състои от 54 страници и точно отразява дисертационния труд.

Критични бележки

В дисертацията не се обръща достатъчно внимание на ограниченостите на избраните инструменти за измерване и възможните смущаващи фактори като субективна самооценка, комплайнс с диетата, сезонност и влиянието на съпътстващи психоемоционални състояния. Използваните въпросници като IBS-SSS и HADS са валидирани, но авторката не обсъжда потенциални отклонения от обективността при самопопълване или нуждата от клинична верификация. Липсва и подробна обосновка защо е избран определен период за диетична интервенция и дали ефектите биха се запазили дългосрочно. Подобен критичен прочит на методологията би увеличил научната стойност и убедителността на резултатите. Въпреки това, подобни недостатъци не намаляват стойността на дисертационния труд.

5. Заключение.

Дисертационният труд „Ефективност на нискохистаминовата диета при пациенти със синдром на раздразненото черво“ се отличава с висока актуалност, оригиналност на замисъла, научна прецизност и изчерпателност на анализа. Поставената цел и формулираните задачи са ясно дефинирани, логически обосновани и успешно постигнати. Методологията е подробно разработена, с коректно подбрани инструменти за оценка и подходящо приложение на съвременни статистически методи. Резултатите са убедително анализирани и представени, като дискусията ги съпоставя с актуалните данни от съвременни международни изследвания в областта. Изводите са ясно формулирани и притежават практическа приложимост в клиничната практика, като предлагат реалистични насоки за интегриране на нискохистаминовата диета като част от комплексния подход при лечението на СРЧ. Приносите на дисертационния труд подчертават значимостта на изследването, а направените препоръки относно необходимостта от мултидисциплинарен подход, съобразяване на психоемоционалното състояние на пациентите и дългосрочно проследяване на ефекта от диетотерапията са важна отправна точка за бъдещи научни и практически разработки в областта на функционалните гастроинтестинални нарушения. Оценявам високо научната работа на докторантката и считам, че дисертацията ѝ напълно покрива изискванията за образователната и научната степен „доктор“ на Закона за развитие на академичния състав и Правилника на МУ-Варна. Давам положителна оценка и препоръчвам на членовете на НЖ да гласуват положително на **д-р Виолета Снегарова** да бъде **присъдена образователната и научната степен „доктор“** в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина, научна специалност Хигиена.

08.05.2025

Член на Научното жури:

Заличено на основание чл. 5, §1, б. „В“ от Регламент (ЕС) 2016/679
--

Проф. д-р Ружа Панчева, д.м.